ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1965

Vyhlásené: 09.10.1965 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

101

VYHLÁŠKA
ministra zahraničných vecí
z 31. júla 1965
o Dohovore o územných vodách a osobitnom pásme

Dňa 29. apríla 1958 bol v Ženeve dojednaný Dohovor o územných vodách a osobitnom pásme.

V mene Československej socialistickej republiky Dohovor bol podpísaný v New Yorku 30. októbra 1958.

S Dohovorom o územných vodách a osobitnom pásme vláda vyslovila súhlas 26. apríla 1961 a Národné zhromaždenie 26. júna 1961. Prezident republiky Dohovor ratifikoval 13. júla 1961.

Československá ratifikačná listina k Dohovoru o územných vodách a osobitnom pásme bola uložená u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov - depozitára Dohovoru - 31. augusta 1961.

Dohovor vstúpil v platnosť na základe svojho článku 29 odsek 1 dňa 12. augusta 1964. Týmto dňom vstúpil v platnosť taktiež pre Československú socialistickú republiku.

Český preklad Dohovoru sa vyhlasuje súčasne.*)

Prvý námestník ministra:

dr. Gregor v. r.

DOHOVOR O ÚZEMNÝCH VODÁCH A OSOBITNOM PÁSME

Štáty, ktoré sú stranami Dohovoru, sa dohodli na týchto ustanoveniach:

ČASŤ I
ÚZEMNÉ VODY

Oddiel I
Všeobecné ustanovenia

Článok 1

1. Zvrchovanosť štátu sa rozširuje za jeho pevninské územie a vnútroštátne vody až na morské pásmo priliehajúce k jeho pobrežiu, nazývané územné vody.
2. Táto zvrchovanosť sa vykonáva za podmienok uvedených v ustanoveniach týchto článkov a v iných pravidlách medzinárodného práva.

Článok 2

Zvrchovanosť pobrežného štátu sa vzťahuje na vzdušný priestor nad územnými vodami, ako aj na ich morské dno a podzemie.

Oddiel II
Hranice územných vôd

Článok 3

Ak sa v týchto článkoch neustanovuje inak, normálnou základnou čiarou pre meranie šírky územných vôd je čiara odlivu pozdĺž pobrežia, ako je zakreslená na mapách veľkej mierky, ktoré úradne uznal pobrežný štát.

Článok 4

1. V miestach, kde pobrežie je veľmi členité a má hlboké zárezy alebo kde je pás ostrovov pozdĺž pobrežia v jeho bezprostrednej blízkosti, možno použiť pri vytyčovaní základnej čiary, od ktorej sa meria šírka územných vôd, metódu rovných základných čiar spájajúcich príslušné body.
2. Vytýčenie takých základných čiar sa nesmie podstatne odchyľovať od celkového smeru pobrežia a priestory mora ležiace vnútri týchto čiar musia byť dostatočne úzko spojené s oblasťou zeme, aby sa mohli podrobiť režimu vnútroštátnych vôd.
3. Pri vytyčovaní základnej čiary sa nesmie vychádzať z vynárajúcich sa vyvýšenín v pásme odlivu, ak na nich nie sú zriadené majáky alebo iné podobné zariadenia nachádzajúce sa trvale nad hladinou mora.
4. Kde sa používa metóda rovných základných čiar podľa ustanovenia odseku 1, možno prihliadnuť pri určovaní jednotlivých základných čiar na osobitné hospodárske záujmy oblastí, ktorých existencia a dôležitosť je zrejmá na základe dlhodobého užívania.
5. Systém rovných základných čiar nemôže štát používať takým spôsobom, že by oddelil od šíreho mora územné vody iného štátu.
6. Pobrežný štát je povinný jasne vyznačiť rovné základné čiary na námorných mapách, ktoré sa musia vhodným spôsobom uverejniť.

Článok 5

1. Vody prestierajúce sa smerom k pevnine od základnej línie územných vôd tvoria časť vnútroštátnych vôd štátu.
2. Tam, kde vytýčenie rovnej základnej čiary podľa článku 4 má za následok, že oblasti, ktoré sa predtým považovali za súčasť územných vôd alebo šíreho mora, sú zahrnuté do vnútroštátnych vôd, bude existovať právo pokojného prechodu týmito vodami, ako je ustanovené v článkoch 14 a 23.

Článok 6

Vonkajšiu hranicu územných vôd tvorí čiara, ktorej každý bod leží od najbližšieho bodu základnej čiary vo vzdialenosti rovnajúcej sa šírke územných vôd.

Článok 7

1. Tento článok sa vzťahuje iba na zátoky, brehy ktorých patria jedinému štátu.
2. Pre účely tohto článku rozumie sa zátokou zreteľný zárez, ktorého preniknutie do pevniny je v takom pomere k šírke jeho ústia, že obsahuje vody obklopené zemou a predstavuje viac ako púhy záhyb pobrežia. Zárez sa však považuje za zátoku len vtedy, ak jeho plocha bude rovnako veľká alebo väčšia ako polkruh, priemerom ktorého je priamka vedená naprieč ústím zárezu.
3. Pre účely merania sa považuje za oblasť zárezu oblasť ležiaca medzi čiarou najväčšieho odlivu pozdĺž pobrežia zárezu a priamkou spájajúcou body najväčšieho odlivu pri jeho prirodzenom ústí. Kde však vzhľadom na existenciu ostrovov zárez má viac ako jedno ústie, polkruh sa vytýči na čiare tak dlhej, ako je úplný súčet dĺžok priamok vedených cez rôzne ústia. Ostrovy v zároze sa budú započítavať tak, ako keby boli súčasťou vodnej plochy zárezu.
4. Ak vzdialenosť medzi bodmi najväčšieho odlivu pri prirodzenom ústí zálivu nepresahuje 24 míľ, možno viesť rozhraničujúcu čiaru medzi týmito oboma bodmi najväčšieho odlivu a vody takto ohraničené budú sa považovať za vnútroštátne vody.
5. Kde vzdialenosť medzi bodmi najväčšieho odlivu pri prirodzenom ústí zálivu presahuje 24 míľ, možno vytýčiť rovnú základnú čiaru v dĺžke 24 míľ vnútri zálivu takým spôsobom, aby zahŕňala maximum vodnej plochy, aké možno oddeliť čiarou tejto dĺžky.
6. Zhora uvedené ustanovenia sa nevzťahujú na tzv. „historické“ zálivy, ani tie prípady, keď sa používa systém rovných základných čiar podľa článku 4.

Článok 8

Pre účely vymedzenia územných vôd budú sa stále prístavné zariadenia, ktoré najďalej vybiehajú do mora a tvoria nedeliteľnú časť prístavného systému, považovať za súčasť pobrežia.

Článok 9

Rejdy, ktoré sa normálne používajú pre nakladanie, vykladanie a kotvenie lodí a ktoré by sa inak nachádzali úplne alebo čiastočne mimo vonkajšej hranice územných vôd, sa zahŕňajú do územných vôd. Pobrežný štát je povinný zreteľne tieto rejdy označiť a vyznačiť ich súčasne s ich hranicami na námorných mapách, ktoré sa musia náležite uverejniť.

Článok 10

1. Ostrov je prírodou vytvorená časť zeme obklopená vodou, ktorá vyčnieva nad vodou za najväčšieho prílivu.
2. Územné vody ostrova sa merajú podľa ustanovení týchto článkov.

Článok 11

1. Vynárajúca sa vyvýšenina je prírodou vytvorená časť zeme, ktorá je obklopená vodou a vyčnieva nad vodou za najväčšieho odlivu, avšak je zaplavovaná za najväčšieho prílivu. Tam, kde vynárajúca sa vyvýšenina leží úplne alebo čiastočne v takej vzdialenosti od pevniny alebo ostrova, ktorá nepresahuje šírku územných vôd, môže sa čiara odlivu tejto vyvýšeniny použiť za základnú líniu pre meranie šírky územných vôd.
2. Ak vynárajúca sa vyvýšenina leží úplne v takej vzdialenosti od pevniny alebo ostrova, ktorá presahuje šírku územných vôd, nemá svoje vlastné územné vody.

Článok 12

1. Tam, kde pobrežie dvoch štátov leží oproti sebe alebo spolu susedí, nie je žiadny z oboch štátov oprávnený, ak nie je medzi nimi opačná dohoda, rozšíriť svoje územné vody za strednú čiaru, od

ktorej sa meria šírka územných vôd každého z oboch štátov. Ustanovenie tohto odseku sa však nepoužije tam, kde je potrebné pre historický právny dôvod alebo iné osobitné okolnosti rozhraničiť územné vody oboch štátov spôsobom, ktorý je v rozpore s týmto ustanovením.

2. Rozhraničujúca čiara medzi územnými vodami dvoch štátov ležiacich oproti sebe alebo susediacich zakreslí sa na námorných mapách veľkej mierky, ktoré úradne uznali pobrežné štáty.

Článok 13

Ak sa rieka vlieva priamo do mora, bude základnou čiarou rovná čiara naprieč ústím rieky medzi bodmi jej brehov na čiare najväčšieho odlivu.

Oddiel III

Právo pokojného prechodu

Pododdiel A

Pravidlá vzťahujúce sa na všetky lode

Článok 14

1. S výhradou ustanovení týchto článkov majú lode všetkých štátov, či už pobrežných alebo vnútroštátnych, právo pokojného prechodu územnými vodami.
2. Prechod je plavba územnými vodami buď za účelom preplávania bez toho, že by loď vplávala do vnútroštátnych vôd, alebo za účelom vplávania do vnútroštátnych vôd, alebo za účelom vyplávania z vnútroštátnych vôd na šíre more.
3. Prechod zahŕňa zastavenie a kotvenie, avšak iba potiaľ, pokiaľ súvisia s normálnou plavbou alebo sa stali nevyhnutnými z dôvodu vyššej moci alebo núdze.
4. Prechod je pokojný, pokiaľ neohrozuje mier, verejný poriadok alebo bezpečnosť pobrežného štátu. Taký prechod bude prebiehať v súlade s týmito článkami a inými pravidlami medzinárodného práva.
5. Prechod cudzích rybárskych lodí sa nepovažuje za pokojný, ak tieto lode nezachovávajú zákony a predpisy pobrežného štátu, ktoré vydal a uverejnil za tým účelom, aby zabránil týmto lodiam loviť v územných vodách.
6. Podmorské plavidlá sú povinné preplávať na povrchu a ukázať svoju vlajku.

Článok 15

1. Pobrežný štát nesmie sťažovať pokojný prechod územnými vodami.
2. Pobrežný štát je povinný primeraným spôsobom upozorniť na všetky nebezpečenstvá, ktoré podľa jeho vedomia ohrozujú plavbu jeho územnými vodami.

Článok 16

1. Pobrežný štát môže urobiť vo svojich územných vodách potrebné opatrenia, aby zabránil prechodu, ktorý nie je pokojný.
2. Pokiaľ ide o lode, ktoré sa plavia do vnútroštátnych vôd, má pobrežný štát právo podniknúť nevyhnutné opatrenia, aby zabránil akémukoľvek porušovaniu podmienok ustanovených pre pripúšťanie takýchto lodí do týchto vôd.
3. S výhradou ustanovenia odseku 4 môže pobrežný štát bez toho, že by robil diskrimináciu medzi cudzími loďami, dočasne zastaviť v určitých oblastiach svojich územných vôd pokojný prechod cudzích lodí, ak je také zastavenie nevyhnutné pre ochranu jeho bezpečnosti. Také zastavenie nadobudne účinnosť iba vtedy, ak sa patrične publikovalo.
4. Pokojný prechod cudzích lodí nesmie sa zastaviť v úžinách, ktoré sa používajú pre medzinárodnú plavbu medzi jednou časťou šíreho mora a druhou časťou šíreho mora alebo územnými vodami cudzieho štátu.

Článok 17

Cudzie lode, ktoré vykonávajú právo pokojného prechodu, sa podriadia zákonom a predpisom vydaným pobrežným štátom v súlade s týmito článkami a inými pravidlami medzinárodného práva a najmä tým zákonom a predpisom, ktoré sa vzťahujú na dopravu a plavbu.

Pododdiel B

Pravidlá vzťahujúce sa na obchodné lode

Článok 18

1. Od cudzích lodí sa nesmú vyberať žiadne poplatky za ich púhy prechod územnými vodami.
2. Poplatky sa môžu vyberať od cudzích lodí prechádzajúcich územnými vodami len ako odplata za osobitné služby preukázané lodi. Tieto poplatky sa musia vyberať bez diskriminácie.

Článok 19

1. Trestná jurisdikcia pobrežného štátu nemá sa vykonávať nad cudzími loďami, ktoré sa preplavujú územnými vodami, za účelom zatknutia nejakej osoby alebo vyšetrovania v súvislosti so zločinom spáchaným na palube lode v čase jej prechodu s výnimkou týchto prípadov:
   a) ak následky trestného činu postihujú pobrežný štát;
   b) ak trestný čin je schopný porušiť pokoj v krajine alebo poriadok v územných vodách;
   c) ak pomoc miestnych úradov si vyžiadal kapitán lode alebo konzul krajiny, pod vlajkou ktorej sa loď plaví;
   d) ak je nevyhnutné zabrániť nedovolenému obchodu s omamnými látkami.
2. Vyššie uvedené ustanovenia sa nedotýkajú práva pobrežného štátu vykonať opatrenia ustanovené jeho zákonodarstvom za účelom zatknutia alebo vyšetrovania na palube cudzej lode prechádzajúcej územnými vodami po opustení vnútroštátnych vôd.
3. V prípadoch predvídaných v odsekoch 1 a 2 tohto článku upovedomí pobrežný štát, ak o to žiada kapitán lode, konzulárny úrad štátu, pod vlajkou ktorého sa loď plaví, ešte predtým, kým podnikne akékoľvek opatrenia, a uľahčí nadviazanie styku medzi konzulárnym úradom a posádkou lode. V prípadoch naliehavej potreby môže sa oznámenie urobiť počas podnikaných opatrení.
4. Pri posudzovaní, či alebo ako sa má zatknutie vykonať, sú miestne úrady povinné brať náležitý ohľad na záujmy plavby.
5. Pobrežný štát nesmie podniknúť na palube cudzej lode prechádzajúcej územnými vodami, žiadne opatrenia za účelom zatknutia osoby alebo vyšetrovania v súvislosti s akýmkoľvek zločinom spáchaným predtým, než loď vplávala do územných vôd, ak táto loď vyplávala z cudzieho prístavu a iba sa preplavuje územnými vodami bez toho, že vpláva do vnútroštátnych vôd.

Článok 20

1. Pobrežný štát nemá zadržiavať cudziu loď, ktorá sa preplavuje územnými vodami, ani meniť jej smer za účelom výkonu civilnej jurisdikcie voči niektorej osobe na palube lode.
2. Pobrežný štát nesmie vykonať exekúciu alebo vykonať zabezpečovacie opatrenia proti lodi vo veciach občianskoprávnych, okrem ak by išlo o záväzky alebo zodpovednosť, ktoré loď sama prevzala alebo ktoré ju postihujú počas plavby alebo pre účely jej plavby vodami pobrežného štátu.
3. Ustanovenie predchádzajúceho odseku sa nedotýka práva pobrežného štátu vykonať exekúciu alebo vykonať zabezpečovacie opatrenia vo veciach občianskoprávnych podľa svojho zákonodarstva voči cudzej lodi, ktorá kotví v územných vodách alebo sa preplavuje územnými vodami, po opustení vnútroštátnych vôd.

Pododdiel C

Pravidlá vzťahujúce sa na štátne lode iné ako vojenské

Článok 21

Pravidlá obsiahnuté v pododdieloch A a B sa vzťahujú taktiež na štátne lode používané na obchodné účely.

Článok 22

1. Pravidlá obsiahnuté v pododdieli A a v článku 18 sa vzťahujú na štátne lode používané na neobchodné účely.
2. S výnimkami obsiahnutými v ustanoveniach spomínaných v predchádzajúcom odseku nič sa v týchto článkoch nedotýka imunít, ktoré také lode požívajú podľa týchto článkov alebo iných pravidiel medzinárodného práva.

Pododdiel D

Pravidlá vzťahujúce sa na vojenské lode

Článok 23

Ak sa vojenská loď nepodrobí predpisom pobrežného štátu týkajúcich sa prechodu územnými vodami a neuposlúchne danú jej výzvu, aby ich dodržiavala, môže pobrežný štát žiadať, aby vojenská loď opustila územné vody.

ČASŤ II

Osobitné pásmo

Článok 24

1. V pásme šíreho mora priliehajúcom k jeho územným vodám môže pobrežný štát vykonávať kontrolu potrebnú na to, aby:
   a) sa zabránilo porušovaniu jeho colných, fiškálnych, imigračných alebo zdravotníckych predpisov na jeho území alebo v územných vodách;
   b) sa stíhali porušenia uvedených predpisov spáchané na jeho území alebo v územných vodách.
2. Osobitné pásmo nesmie sa rozprestierať ďalej ako 12 míľ od základnej čiary, od ktorej sa meria šírka územných vôd.
3. Tam, kde pobrežie dvoch štátov leží oproti sebe alebo susedí, žiadny z oboch štátov nie je oprávnený, ak nedošlo medzi nimi k opačnej dohode, rozšíriť svoje osobitné pásmo za strednú čiaru, ktorej každý bod je v rovnakej vzdialenosti od najbližších bodov na základnej čiare, od ktorej sa meria šírka územných vôd oboch štátov.

ČASŤ III

Záverečné články

Článok 25

Ustanovenia tohto Dohovoru nie sú na ujmu platným dohovorom alebo iným medzinárodným dohodám vo vzťahoch medzi štátmi, ktoré sú stranami týchto dohovorov alebo dohôd.

Článok 26

Tento Dohovor bude do 31. októbra 1958 otvorený na podpis všetkým členským štátom Organizácie Spojených národov alebo niektorej medzinárodnej odbornej organizácie, ako aj každému inému štátu, ktorého vyzve Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov, aby sa stal zmluvnou stranou tohto Dohovoru.

Článok 27

Tento Dohovor podlieha ratifikácii. Ratifikačné listiny sa uložia u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Článok 28

Tento Dohovor bude otvorený na prístup každého štátu, ktorý patrí do niektorej z kategórie uvedených v článku 26. Listiny o prístupe sa uložia u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.

Článok 29

1. Tento Dohovor nadobudne účinnosť tridsiaty deň odo dňa uloženia dvadsiatej druhej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov.
2. Pre každý štát, ktorý Dohovor ratifikuje alebo k nemu pristúpi po uložení dvadsiatej druhej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, nadobudne Dohovor platnosť tridsiaty deň po uložení jeho ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe.

Článok 30

1. Po uplynutí päťročného obdobia odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto Dohovoru môže ktorákoľvek zmluvná strana kedykoľvek podať žiadosť o revíziu tohto Dohovoru, a to písomným oznámením adresovaným generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov.
2. Valné zhromaždenie Organizácie Spojených národov rozhodne o opatreniach, ktoré sa majú prípadne urobiť v súvislosti s takou žiadosťou.

Článok 31

Generálny tajomník Organizácie Spojených národov upovedomí všetky členské štáty Organizácie Spojených národov a ostatné štáty, na ktoré odkazuje článok 26:

a) o podpisoch tohto Dohovoru a o uložení ratifikačných listín a listín o prístupe podľa článku 26, 27 a 28;

b) o dátume nadobudnutia účinnosti tohto Dohovoru podľa článku 29;

c) o žiadostiach o revíziu podľa článku 30.

Článok 32

Originál tohto Dohovoru, ktorého anglické, čínske, francúzske, ruské a španielske znenie sú rovnako autentické, sa uloží u generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov, ktorý zašle jeho overené odpisy všetkým štátom uvedeným v článku 26.

Na dôkaz toho podpísaní splnomocnenci, riadne poverení svojimi vládami, podpísali tento Dohovor.

Dané v Ženeve dvadsiateho deviateho apríla tisíc deväťsto päťdesiatosem.

*) Tu sa vyhlasuje slovenské znenie.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.